

preljubljeni vlč. g. dekan Slov. Bistriški, Makolski rojak, Anton Hajšek slovesnost vodili! Prelepe in dragocene bandere dobili smo iz Studeniškega samostana prav dober kup; vsaka stane 125 gld. Prašali smo v prodajalnicah na Dunaju in v Gradci in izvedeli, da enaka roba bi se ondi ne dobila spod 200 gld. Zato gorko priporočamo Studeniške redovnice vsem, ki kakoršno si že bodi cerkveno opravo potrebujejo. Tam se dobi istinito dobro in trpeče blago prav po nizki ceni! Napis se napravi: „An die ehrwürdige Vorstehung des Magdalenenstiftes in Studeniz. Post Pöltschach.“ Zdaj smo naročili tudi še za naše šolarje novo bandero; ti bodo imeli na eni strani božjega prijatelja otrok, na drugi pa ljubega angelja varuha! Skušnja uči, da taka stanovska bandera imajo posebno moč do mladih src ter jih navdušujejo k pravi krščanski pobožnosti!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Na praznik presv. Rešnj. telesa vdeleži se Nj. veličanstvo svitli cesar velike procesije na Dunaji. Za voljo dvorne žalosti je bila splošnja misel, da se letos to ne zgodi. — Delegaciji, avstrijska in ogerska, skličete se na soboto, dne 22. junija in bode v nedeljo slovesen vzprejem gg. delegatov pri svitem cesarju. — V ponedeljek, dne 17. jun. je bil v Gradci velik trušč nemškega šulvereina. Na vzporedu so imeli tudi „lov na ribe“, je-li na ščunke ali na karpe, tega vabilo ne razodene. — Razvada mestnih ljudi o večjih praznikih na mesto v cerkev hoditi na planine je grda in škodljiva. O binkoštih sta prišla tako letos v gornje-štajarskih planinah dva mladeniča ob življenje. — „Kmečka zveza“ je kakor po drugih deželah, tako tudi na Koroškem v rokah liberalcev in zna se, kaj je tem ljudem za koristi kmetov. Da je davek pri nas tolik, krivi so le liberalci in da bi sedanje vlade ne bilo, bili bi ga gnali še višje. — Dež. poslanec dr. Abuja se štuli za Slovenca, toda le za to, da bi še ležje spravil slov. ljudstvo pod nemško kapo! — V Novem mestu so imeli dolenski Kranjci o binkoštih veliko praznovanje tamošnjih Sokolcev. Kakor se poroča, bilo je vse v resnici lepo, slovensko. — Kranjskim volilcem se ponuja čedalje več mož za poslanca v dež. zboru. Dobro je samo to, da so vsi slov. krvi in torej se ni bati, da zleze kje kak nemškutarček v zbor. — Slov. „bralno društvo“ v Gorici je dobilo od e. kr. vlade dovoljenje na slovesno blagoslovljenje zastave. Blizu dve leti je prosilo za to. — Politično društvo „Sloga“ predlaga za Primorje iz velike večine dosedanje poslance volilcem v izvolitvo. Nekaterim volilcem pa se dozdeva,

da so preveč italijanili v dež. zboru, toda storili so pač ital. gospôdi na ljubo, ker le-ta ne umeje slovenski. — V Trstu so zaprli te dni 5 urednikov ital. lista „Indipendente.“ Za to je bil že pač zadnji čas, kajti ta list je bil poln žolča do Avstrije. — Kakor se čuje, pri Trstu napravi se v mestnem gozdiči plinova razsvetljava. Potrata, saj so še v mestu ulice, katerim bi več luči nič ne bilo na škodo! — V Buzetu, v Istri, je prišel 102 leti star možič volit ter je pomogel narodnim volilem do zmage. To je vrl starček! — V hrv. Oseku so zaprli župana v Cepinu, K. Gjorgjeviča. Mož je na sumu, da je zapravlil občinske denarje. — Ogersko ministerstvo je sedaj v polnem številu — nekaj, kar še pod Tiszo ni bilo. Zadnji minister je postal grof Geza Teleky in je prevzel ministerstvo notranjih zadev. Madjari se nadejajo pravih čudes od sedanje svoje vlade. Škoda da, nimajo drugod take nade.

Vunanje države. O binkoštih je prišlo v tolažbo sv. Očetu v Rimo 600.000 berzozavek, med njimi je tudi od našega svitlega cesarja. — V Italiji je sedaj huda vročina in je menda ona kriva, da se meša nekaterim ljudem v glavi, kajti jeli so v novo upiti zoper „kruto silo“, ki jo trpe Italijani, kar jih še je pod naše cesarstvo. No taka sila se strpi brez sile, pač ležje, kakor brž v Italiji. — Vsa je podoba, da ne stoji za Boulangerja več dobro in pravi se, da je general na kraji svoje slave, pri lehkonogem francoskem ljudstvu pa je mogoče, da bo še kje na robe. — Liberalci so si vsi enaki, vsi so kričači in polni lastne hvale. Tako tudi v Belgiji. Ker je pri neki volitvi njih mož zmagal, kriče sedaj na vsa usta, naj se jim umakne konservativno ministerstvo. No na srečo pa še ima le-to precejšnjo večino v drž. zboru za-se in tako še ostane za nekaj časa samo pri upitji liberalcev. — Poroča se, da obišče nemški cesar proti koncu tega meseca Loreno — deželo, ki je še le od leta 1871 v rokah Nemcev. — Z vsa silo dela se v Nemčiji zoper Rusijo in malo pa stojimo že na pragu vojske. Tako, če gre kaj vere nemškim in madjarskim listom. Najbrž pa je to „slepa struna“ ter hodi Bismarcku za kaj druga, ne pa za vojsko z Rusijo. S časom izvemmo pa še že tudi to. — Mati bolgarskega kneza princesinja Klementina, je dobila papeško odlikovanje. — Vse kaže, da je pri Srbih sedaj Rusija na vrhu in govorica se raznaša, da obstoji med njima neka vojaška zveza. Sedaj je to že mogoče. Kralj Milan biva v Opatiji in zatem pojde v Pariz, ne da obišče poprej svojega sina, kralja Alensandra, v Belem gradu. — Turčija ne misli seči za orožje, ako se začne vojska za Srbijo, Črno goro ali Bolgarijo. To pa velja le dotlej, ako sovražna vojna ne stopi na tla teh dežel. — Trdi se v listih, da misli Rusija postaviti Srbom za kra-

lja Črnogorskega kneza Nikico. Ni verjetno, da se to izgodi. — V Atenah, glavnem mestu Grčije, je veliko veselje, da se je zaročila hči kraljeva z ruskim princem. Na otoku Kreta, ki spada pod Turčijo, nastali so nemiri med kršč. in mahomed. prebivalci. Pravica je menda na strani kristijanov. — V Abesiniji so izklicali Menelika za kralja, mož je bil prijatelj Italijanov. — Iz Amerike se poroča, da je vdarila strela v cerkev Novem Yorku ter da je cerkev do tal zgorela. — Slov. rojakom, ki so v severni Ameriki, v Calumetu, je sreča mila ter imajo dober zaslužek, toda njih delo pod zemljo je nevarno. —

Za poduk in kratek čas.

Škofija in nadduhovnija Ptujška.

(Dalje.)

Papež Hadrijan II. najbrž pred svojo smrtjo še zvedel ni, kako se je godilo z Metodom, katerega je bil on nadškofa imenoval; ako je pa kaj slišal, bilo je za-nj prepozno, da bi mu bilo mogoče za Metoda kak korak storiti, ker umrl je meseca novembra ali pa decembra leta 872. Pač pa je njegov naslednik Ivan VIII. poslal ostra pisma onim škofom, ki so bili Metoda obsodili, vrhu tega pa še svojega legata za Germanijo in Panonijo, jakinskega škofa Pavla s posebnimi naročili na Bavarsko. Vsled tega je bil Metod v prvi polovici l. 873. iz ječe izpuščen, njegove nasprotnike pa je kmalu na to kaznoval Bog z naglo smrtjo.

Z Nemškega šel je Metod s škofom Pavlom na Moravsko, kjer je po žalostnem koncu Rastislava vladal njegov nečak Svetopolk. Pa ondi se ni dolgo mudil, ampak je odšel že leta 873. v Panonijo h knezu Kocelu, kateri ga je z veseljem sprejel in ga v njegovem apostolskem delovanju podpiral.

Že v naslednjem letu je umrl Kocel, glavni pokrovitelj Metodov. Po njegovi smrti je vrhovno oblast čez Panonijo dobil Ludvikov sin Karlman, ki je jugozahodni del Panonije, namreč grofijo Dudlebsko z mestom Ptujem izročil grofu Gozvinu. Hoteč porabiti ugodni politični položaj, da bi Panonijo zopet s svojo nadškofijo zedinil, podal se je Adalvinov naslednik v Solnograški nadškofiji Teotmar ali Dietmar že l. 874. — tedaj kmalu po Kocelovi smrti — v Ptuj ter je posvetil ondi v čast sv. Ožbaldu cerkev, katero je že okoli l. 858. začel na razvalinah Martovega tempelja staviti pokrajinski škof Ožbald, grof Gozvin pa jo je povečal.

To, vse bolje pa še prepričanje, da mu Karlman in njegovi fevdniki niso nikakor naklonjeni, pripravilo je Metoda, da se je podal

k Svetopolku na Moravsko. Brezdvomno je o tem slišal tudi papež, zato je okoli l. 875. pisal Karlmanu in mu velel, da naj pusti Metoda po Panoniji svobodno izvrševati nadškofovska opravila.

Pa nemški škofje še pri vsem tem vendarle niso mirovali, ampak so, kakor hitro so bili zvedeli, da je papež Ivan VIII. gledé jezika, v katerem naj bi se obhajala služba božja, drugega mnenja, kot njegov prednik Hadrijan II., tožili Metoda pri papežu, da opravlja božjo službo v nerazumljivem slovenskem jeziku. In kakor bi to še ne zadostovalo, dolžili so ga l. 879. celó krivoverstva. Pa Metod se je v Rim poklican gledé vseh očitanih sijajno opravičil ter se je potrjen od papeža v nadškofjski oblasti čez Moravsko in Panonijo vrnil iz večnega mesta v svojo škofijo. Pri tej priložnosti se je mudil kratek čas v Ptuji, potem pa se je, zapustivši za vselej Panonijo, podal na Moravsko, kjer ga je ljudstvo sprejelo kot svojega pastirja s spodobno častjo, z vsem spoštovanjem in z radostnim srcem.

Kljubu novim spletkam od strani nasprotnikov deloval je Metod z apostolsko gorečnostjo v svoji nadškofiji še do 6. aprila l. 885., ko je izdihnil svojo blago dušo. Pokopan je v cerkvi device Marije v Velegradu na Moravskem.

Po njegovi smrti so nastopili žalostni časi za naše kraje. Svetopolk našantan od nemških duhovnikov je že l. 886. ukazal, blizo 200 slovenskih duhovnikov z vojaško silo z Moravskega izgnati, kar je prebivalce hudo razkačilo. To in še marsikaj drugega je l. 892. povzročilo hudo vojsko med Nemci in Slovani in kakor bi te nevolje razkačenih narodov ne bile dovolj ukrotile, prihruli so v deželo še divji Madjari, ki so od l. 894. naprej stiskali več let Panonijo ter jo tako opustošili, da po pričevanju verjetnih zgodovinarjev koncem devedesetega veka v njej ni bilo nobene cerkve več. V pismu škofov Solnograške metropolije na papeža Ivana IX. l. 900. čitajo se o Madjarih te-le grozne besede: „*Alios captivos duxerunt, alios ceciderunt, alios ferina carcerum fame et siti perdiderunt, innumeros vero exilio deputaverunt et nobiles viros et honestas mulieres in servitium redegerunt, ecclesias Dei incenderunt, omnia aedificia deleverunt, ita ut in tota Panonia nostra, maxima provincia, tantum una non appareat ecclesia*“.

(Dalje prih.)

Smešnica 25. „Ali“, nagovori grof B. svojo ženo, „ali že veš, da obhaja baron C. jutri svojo zlato poroko?“ „Kaj še!“, odvrne grofinja, „saj se še oženil ni“. „Nič ne de“, namuzne se grof, „njegova nevesta je hči bankirja Arona“.